

Overzicht van stemmingen in de Tweede Kamer

afdeling **Inhoudelijke Ondersteuning**

aan De leden van de vaste commissie voor Binnenlandse Zaken en de Hoge Colleges van Staat / Algemene Zaken en Huis van de Koning

datum 7 juni 2016

Betreffende wetsvoorstel:

34106

Wijziging van de Wet openbaarheid van bestuur in verband met aanvullingen ter voorkoming van misbruik

Eindstemming wetsvoorstel

Het wetsvoorstel is op 7 juni 2016 aangenomen door de Tweede Kamer. PvdA, Van Vliet, 50PLUS, Klein, Groep Kuzu/Öztürk, Houwers, VVD, SGP en ChristenUnie stemden voor.

Aangenomen amendement

Artikel I, onderdeel B, en invoeging onderdeel IC

9 → **12** (Fokke) dat de bezwaarprocedure tegen het niet tijdig nemen van een Wob-besluit weer invoert

Het nieuw in te voegen artikel 15bis heeft tot doel om de bezwaarprocedure tegen het niet tijdig nemen van een Wob-besluit, zoals die bestond voor de inwerkingtreding van de Wet dwangsom en beroep bij niet tijdig beslissen, weer in te voeren voor besluiten op grond van de Wob. Dit is aanvulling op de weg van rechtstreeks beroep bij de rechter, die destijds bij de invoering van de Wet dwangsom en beroep bij niet tijdig beslissen werd ingevoerd in de Algemene wet bestuursrecht (Awb) (eerste lid van artikel 15bis). De verzoeker kan dus, bij niet tijdig beslissen van het bestuursorgaan, kiezen tussen het indienen van een bezwaarschrift of het instellen van rechtstreeks beroep bij de rechter. De reden voor het weer invoeren van de mogelijkheid om bezwaar te maken tegen het niet tijdig nemen van een Wob-besluit, is dat rechtstreeks beroep een te hoge drempel kan zijn, en derhalve een laagdrempelig alternatief wenselijk wordt geacht. Daarnaast kan de mogelijkheid van rechtstreeks beroep het bestuursorgaan scherp houden. Het bestuursorgaan is immers de instantie die op het verzoek van indiener moet reageren.

In het tweede lid is, evenals in de oude situatie, bepaald dat het bezwaarschrift kan worden ingediend zodra het bestuursorgaan in gebreke is door het niet tijdig nemen van een besluit. Op bezwaarschriften zijn het eerste en vierde lid van artikel 6:12 van de Awb van overeenkomstige toepassing. Dit betekent dat het indienen van bezwaar in deze gevallen niet aan een termijn is gebonden en dat het bezwaar niet-ontvankelijk wordt verklaard indien het bezwaarschrift onredelijk laat is ingediend.

In het derde lid is geregeld dat artikel 6:20 van de Awb van overeenkomstige toepassing is op bezwaar. Dat betekent ten eerste dat een bestuursorgaan, evenals in de oude situatie, verplicht blijft om in deze gevallen een besluit te nemen, tenzij de belanghebbende daarbij als gevolg van de beslissing op bezwaar geen belang meer heeft (art. 6:20, eerste lid). Tevens is, zoals ook voorheen gold, bepaald dat deze verplichting niet geldt gedurende de periode dat het bezwaar aanhangig is. De indiener van het bezwaarschrift mag dan spoedig een beslissing op zijn bezwaar verwachten. Het tweede tot en met vijfde lid van artikel 6:20 bevatten aanvullende bepalingen over onder andere de mededeling van het besluit en de omvang van het besluit.

Het vierde lid is in lijn met het bepaalde in artikel 15a en is erop gericht eventueel misbruik te voorkomen van de bezwaarprocedure bij niet tijdig beslissen door enkel bezwaarschriften in te dienen met het oog op de inning van proceskosten. Voorkomen moet worden dat het bestuursorgaan te lichtvaardig tot de conclusie komt dat de indiener onvoldoende heeft meegewerkt bij omvangrijke verzoeken (onderdeel a) of dat de wijze van indiening debet was aan het niet tijdig beslissen (onderdeel b). Om die reden wordt in beide gevallen met het begrip «kennelijk» uitgedrukt dat het aannemelijk moet zijn dat sprake is van een van beide uitzonderingsgronden om geen proceskosten te vergoeden.

Een gelijkaardig amendement is ook ingediend bij het voorstel van wet van de leden Voortman en Van Weyenberg houdende regels over de toegankelijkheid van informatie van publiek belang (Wet open overheid). Dit amendement op de Wet open overheid is aangenomen. Het nu voorliggend amendement is relevant omdat het de Wet openbaarheid van bestuur wijzigt. Als het voorliggend wetsvoorstel eerder wordt aangenomen en eerder in werking treedt dan de Wet open overheid, dan zijn de betreffende bepalingen dus opgenomen in de Wet openbaarheid van bestuur en blijven ze ook werken onder de Wet open overheid, als die wet ook wordt aangenomen en later in werking treedt (en de Wet openbaarheid van bestuur intrekt).

Verder wordt met dit amendement in dit wetsvoorstel een evaluatiebepaling opgenomen, zodat de mate waarin het doel, de voorkoming van misbruik, kan worden onderzocht, alsook de (neven)effecten van het weer invoeren van de bezwaarprocedure tegen het niet tijdig nemen van een Wob-besluit.

Aangenomen. Voor: de SP, de PvdD, de PvdA, GroenLinks, D66, Van Vliet, 50PLUS, Klein, de Groep Kuzu/Öztürk, de VVD, de SGP en de ChristenUnie.

Verworpen amendementen

Artikelen I en IA

8 → 10 → 14 → **17** (Amhaouch c.s.) dat het onderdeel afschaffen van de dwangsomregeling voor Wob-verzoeken schrapt en een standaardformulier voor Wob-verzoeken invoert

Dit amendement regelt dat het wetsvoorstel op het onderdeel afschaffen van de dwangsomregeling voor Wob-verzoeken wordt geschrapt. Hierdoor worden namelijk niet alleen personen en bedrijven getroffen die misbruik van de Wob maken, maar ook personen die een Wob-verzoek doen om duidelijkheid in een bepaalde situatie te krijgen of kritische burgers in het algemeen. Kortom; personen die niet gedreven worden door de mogelijkheid een dwangsom te kunnen innen of op andere wijze misbruik maken van de Wob. Met dit amendement wordt de koppeling met de Wet dwangsom bij niet tijdig beslissen gehandhaafd. Dit amendement introduceert een alternatieve maatregel om misbruik tegen te gaan, namelijk een standaardformulier voor Wob-verzoeken, zoals voorgesteld door de Raad voor de rechtspraak, waarmee verkapte Wob-verzoeken worden voorkomen.

Uit artikel 4:5 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) volgt dat een Wob-verzoek waarvoor een formulier is voorgeschreven bij ontbreken van dat formulier pas buiten behandeling kan worden gelaten als het bestuursorgaan de verzoeker in de gelegenheid heeft gesteld om het verzoek alsnog via het formulier in te dienen. De beslistermijnen gaan in het stelsel van de Awb echter al lopen bij de indiening van het verzoek zonder formulier en worden opgeschort als het bestuursorgaan een herstelkans biedt. Met het voorgestelde formulier wordt echter pas misbruik voorkomen als zonder dat formulier geen termijnen beginnen te lopen. Daarom wordt in artikel 6 van de Wob en artikel 4 van de Wet hergebruik van overheidsinformatie bepaald dat de beslistermijn pas gaat lopen na ontvangst van het formulier (of een mondeling verzoek).

Met dit amendement wijzigt de verhouding tussen mondelinge en schriftelijke Wob-verzoeken. Een mondeling verzoek blijft mogelijk, zodat eenvoudige verzoeken eenvoudig afgedaan kunnen worden door toezending van het gevraagde. Wel krijgt het bestuursorgaan in artikel 5 van de Wob en artikel 4 van de Wet hergebruik van overheidsinformatie de bevoegdheid om bij een mondeling verzoek van de verzoeker een formulier te vragen. Als een dergelijk formulier uitblijft, kan het bestuursorgaan het verzoek buiten behandeling laten op grond van artikel 4:5 Awb.

Als gevolg van dit amendement is ook het nieuwe artikel 15a, tweede lid, overbodig aangezien het door het gebruik van dit formulier niet langer mogelijk is om onduidelijke of verstopte Wob-verzoeken te doen. Dit geldt ook voor vergelijkbare bepalingen in de voorziene Wet hergebruik van overheidsinformatie.

Wetstechnisch is dit amendement vormgegeven door toevoeging van een nieuw vierde lid aan artikel 3 van de Wob, en aan artikel 3 van de Wet hergebruik van overheidsinformatie, het toevoegen van een vierde lid aan artikel 5 van de Wob en invoeging van een nieuwe

vierde lid in artikel 4 van de Wet hergebruik van overheidsinformatie (in verband met mondelinge verzoeken), het wijzigen van de beslistermijn in artikel 6, eerste lid van de Wob en artikel 4, vijfde lid (nieuw) van de Wet hergebruik van overheidsinformatie en het schrappen van artikel 15 en 15a, tweede lid, van de Wob, evenals artikel 4a en 4b, tweede lid, van de voorziene Wet hergebruik van overheidsinformatie.

Verworpen. Voor: de SP, de PvdD, GroenLinks, D66, 50PLUS, Klein, de Groep Kuzu/Öztürk, de ChristenUnie en het CDA.

Artikel I, invoeging onderdeel 0A

13 (Amhaouch) dat bestuursorganen een instrument verschaft om misbruik van recht in het kader van de Wet openbaarheid van bestuur tegen te gaan

In de casus van de Dordtse veelschrijver heeft de Rechtbank Rotterdam en later de Afdeling bestuursrechtspraak vastgesteld dat er sprake is van misbruik van recht (ECLI:NL:RVS:2015:3830 en ECLI:NL:RVS:2015:3834). Dit amendement beoogt bestuursorganen een instrument te verschaffen om misbruik van recht in het kader van de Wet openbaarheid van bestuur tegen te gaan.

Verworpen. Voor: de SP, de PvdD, GroenLinks, D66, 50PLUS, Klein en het CDA.

Moties

15 (Voortman en Koşer Kaya) over onderzoek in welke mate misbruik van de Wob voorkomt

Verworpen. Voor: de PvdD, GroenLinks, D66, 50PLUS, Klein, de Groep Kuzu/Öztürk en de PVV.

16 (Veldman c.s.) over een actieplan om de informatiehuishouding van overheden op orde te brengen

Met algemene stemmen aangenomen.